

Jurat d'un premi

Text > XAVIER CORTADELLAS

Il·lustració > MARC VICENS

Cap a final de gener, l'escriptora Carlota Gurt va publicar a Twitter la resposta que havia donat a algú que li havia proposat formar part d'un premi literari: «La veritat és que m'he quedat paradís-sima que em proposis una feina com aquesta que no estigui remunerada: no m'entra al cap com podeu demanar una cosa així... i quedar-vos tan amples dient que no pagueu...». A molta gent aquesta piulada li va agradar. A mi també. Però, just després de llegir-la, vaig pensar que no entenia per què Carlota Gurt no deia el nom del premi. Quin sentit té? Suposant que encara no hi estiguessin, posava en dubte molts altres premis. No em costa gens repetir aquí també el que li vaig escriure a Twitter: jo mateix he estat molts anys jurat del Premi Bertrana i, encara que pagaven malament per la feina que porta (uns tres-cents euros bruts), no es pot pas dir que fos una feina que fes de franc. L'endemà, em va sorprendre llegir que la periodista Eva Vázquez parlava d'això mateix a la seva columna d'*El Punt*. Li vaig escriure, també. Potser estava pensant en el Premi Casero? «No, ni de bon tros!», em va contestar. Al Casero paguen poc. Ho sap molta gent: tres-cents euros en llibres i el dinar de deliberació. Tampoc no es pot pas dir, doncs, que sigui una feina que es fa de franc. Però, és clar: no es cobra cap morterada.

A més (com també, de fet, la Carlota Gurt), l'Eva Vázquez es queixava que, en moltes de les activitats culturals en què li proposen participar, de seguida hi afegeixen que «no li podran pagar gaire». I em comentava, també amb tota la raó del món, que no té cap sentit «perpetuar la idea que “fa lleig” cobrar

per encàrrecs culturals». Completament d'acord. Però hi ha algú que encara pensi que «fa lleig»? Jo més aviat soc dels que diuen que fa temps que hauríem de començar a preguntar-nos altres coses. En diré tres. Com és que hi

ha tanta gent predisposada a acceptar un encàrrec cultural de franc o per uns preus irrisoris? La segona, com és que, quan es denuncien casos com el que deia Carlota Gurt, no es vol fer públic el nom del premi o, si és el cas, de les institucions que ho proposen? I la tercera encara, què espera rebre'n a canvi la gent que ho accepta? Prestigi? La possibilitat d'ajudar a fer que un premi sigui més just? Jo també ho vaig pensar fa uns anys. M'afanyo a dir que passa ben poc. Per no dir que no passa, perquè la primera cosa que se sol pensar quan algú forma part del jurat d'un premi és com és que hi és i per què ho ha acceptat.

És per tot això que, avui més que mai, em costa entendre què espera molta gent que encara vol formar part d'un premi. En faig algunes hipòtesis. La possibilitat de rebre, tard o d'hora, com a contrapartida, un altre encàrrec? O ja en fan prou pensant, potser, que van sumant punts i que algun dia podran arribar a tenir el seu espai en una emissora o en una televisió pública? Que no saben que avui —superat el que per a alguns ha estat el somni i per a altres l'enganyifa del Procés—, a Catalunya, aquest país de segona, per aspirar, posem, a ser un tertulià has de militar en un partit polític, ser feminista, suposadament d'esquerres i un no gaire més llarg etcètera? Però hi ha també la vanitat. És clar. Ai, sí! Semblar que s'és algú en un país on els que manen de debò ni hi viuen ni parlen o escriuen generalment en la nostra llengua.

